Memo

Aan	mevr. B. N. van Densen
Van	mevr. N. Scheerder
Kenmerk	BO-N-130003625
Projectnummer	RM001125
Onderwerp	Inventarisatie holten en horsten N241 Schagen
Datum	12 april 2013

Achtergrond

De provincie Noord-Holland is voornemens de N241 te herinrichten. Ten behoeve van deze herinrichting is in april 2011 een natuurtoets uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat door de voorgenomen werkzaamheden mogelijk negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen optreden. Nader onderzoek moet uitwijzen of negatieve effecten optreden.

Het nader onderzoek is opgesplitst in twee delen. In het eerste deel van het onderzoek wordt onderzocht of er holtes of horsten in de te kappen bomen of in bomen in de directe omgeving van de te kappen bomen aanwezig zijn, die mogelijk door vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden gebruikt. In het tweede deel van het onderzoek wordt gekeken of de potentiële nestlocaties ook daadwerkelijk worden gebruikt door vogels met jaarrond beschermde nesten.

In deze memo wordt het eerste deel van het onderzoek naar de jaarrond beschermde nesten beschreven.

Uitvoering onderzoek

Op 9 april 2013 is overdag door een veldecoloog het projectgebied onderzocht op het voorkomen van jaarrond beschermde nesten.

Uit telefonisch overleg met de heer de Ruiter (BRO) is gebleken dat het DO (datum 11-01-2012) de meest actuele situatie weergeeft met betrekking tot de te kappen bomen. Het is echter niet uit te sluiten dat bij de uitvoering door de aannemer meer bomen zullen worden gekapt. Het gaat dan met name om bomen in de directe omgeving van de te kappen bomen uit het DO. Grote veranderingen in het ontwerp zullen niet meer plaatsvinden. Daarnaast kan het verwijderen van bomen in de buurt van een jaarrond beschermd nest een negatief effect hebben op het functioneren van dat nest als vaste verblijfplaats. Tijdens het onderzoek zijn daarom de te kappen bomen uit het DO onderzocht en de bomen in de directe omgeving van de te kappen bomen. De resultaten zijn vastgelegd in GIS.

Resultaten en effecten

Holten

Resultaten

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere bomen aangetroffen met holten (waarvan een aantal uitgehakte gaten van de grote bonte specht). Deze zijn geschikt als broedplaats voor de pimpelmees, koolmees, grote bonte specht en spreeuw. De holten zijn niet geschikt voor vogels van categorie 1 tot en met 4 op de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten zoals uilen.

Effecten

De pimpelmees, koolmees, grote bonte specht en spreeuw zijn opgenomen als categorie 5 op de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten van het voormalig Ministerie van LNV. Dit houdt in dat de nesten van deze vogels niet jaarrond zijn beschermd mits uit een omgevingsscan blijkt dat in de directe omgeving voldoende alternatieven zijn. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven voor deze soorten aanwezig. Dit houdt in dat deze potentiële nestplaatsen voor pimpelmees, koolmees, grote bonte specht en spreeuw niet jaarrond beschermd zijn. Wel moet rekening worden gehouden met het broedseizoen. Volgens de Flora- en faunawet mogen broedende vogels niet worden verstoord. De kap dient daarom buiten het broedseizoen (+/- 15 maart – 15 april) plaats te vinden.

Horsten

Resultaten

Langs de N241 zijn in verscheidene bomen nesten aangetroffen. Dit betreft voornamelijk nesten van kraaien en eksters. In vier bomen zijn nesten aangetroffen die mogelijk gebruikt worden door de buizerd, sperwer of havik. Het betreft de volgende locaties:

- Nest bij hectometrering 1.45
  In het bosje is een nest aangetroffen die mogelijk door de buizerd of sperwer wordt gebruikt. Tijdens het onderzoek is meerdere malen een buizerd in de buurt van het bosje waargenomen. De boom staat achter de sloot en wordt volgens het DO niet gekapt (figuur 1).

Figuur 1: locatie met de mogelijke buizerd of sperwer nest is met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

- Nest bij hectometrering 3.2
  Het aangetroffen nest kan mogelijk door een buizerd of een sperwer worden gebruikt. De boom wordt niet gekapt volgens het DO maar staat wel dicht bij een aantal bomen die wel gekapt worden (figuur 2).

Figuur 2: locatie met de mogelijke buizerd/sperwer nest is met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

- Nest bij hectometrering 5.35
  In een populier op deze locatie zit een potentieel nest voor de sperwer of buizerd. Deze boom wordt gekapt (figuur 3).

Figuur 3: locatie met de mogelijke buizerd of sperwer nest is met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

- Nest bij hectometrering 8.55
  In een boom bij hectometrering 8.55 is een nest aangetroffen welke mogelijk door een sperwer of havik gebruikt wordt (figuur 4). De boom staat op particulier terrein (tuin) dit maakt het een minder aantrekkelijke broedplaats voor roofvogels. De vorm van het nest is echter wel typerend voor een sperwer of havik nest. De boom wordt niet gekapt volgens het DO. Wel wordt er op 50 meter afstand bomen gekapt langs de weg.

Figuur 4: locatie met de mogelijke sperwer/havik nest is met een blauwe stip afgebeeld. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

Effecten

De boom met de mogelijke buizerd of sperwer nest bij hectometrering 1.45 wordt volgens het DO niet gekapt. De bomen in de wegberm voor dit bosje (tussen de weg en de sloot) worden wel gekapt. Deze bomen kunnen als dekking dienen. Het kappen van deze bomen kan daarom een negatief effect hebben op de functionaliteit van potentiële buizerd of sperwer nest. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of dit naast inderdaad door een buizerd of sperwer wordt gebruikt.

De boom met de mogelijke buizerd of sperwer nest bij hectometrering 3.2 wordt niet gekapt volgens het DO. Wel worden er bomen vlakbij dit nest gekapt. Gezien de locatie van deze boom bestaat de kans dat deze alsnog door de aannemer verwijderd wordt. Daarnaast kan door het kappen van de bomen in de directe omgeving de functionaliteit van het potentiële buizerd of sperwer nest worden aangetast. Nader onderzoek moet uitwijzen of dit nest inderdaad in gebruik is door een buizerd of sperwer.

In de populier bij hectometrering 5.35 is een potentieel nest voor de buizerd of de sperwer aanwezig. Deze boom wordt gekapt. Indien het inderdaad een nest betreft die gebruikt wordt door de buizerd of sperwer leidt het kappen tot het verdwijnen van een jaarrond beschermd nest. Nader onderzoek moet uitwijzen of dit nest inderdaad in gebruik is door een buizerd of sperwer.

De boom bij kilometrering 8.55 is een nest aanwezig dat mogelijk in gebruik is door een sperwer of havik. De boom staat echter in een tuin en wordt niet gekapt volgens het DO. Het is

onwaarschijnlijk dat deze boom alsnog door de aannemer zal worden gekapt. Echter ter hoogte van de tuin staat een rij bomen die gezien de locatie mogelijk wel door de aannemer zullen worden verwijderd. Deze bomen zorgen voor dekking van het nest in de tuin. Indien deze bomen gekapt worden kunnen negatieve effecten op het potentiële sperwer of havik nest in de tuin optreden. Er wordt er van uitgegaan dat de aannemer niet zal besluiten deze boom alsnog te kappen. Nader onderzoek moet uitwijzen of dit nest inderdaad in gebruik is door een sperwer of havik.

Nesten reigers

Resultaten

Op twee locaties zijn bomen aangetroffen waar blauwe reigers broeden. Dit betreft de bosjes ten oosten van de weg bij hectometrering 1.45 en bij hectometrering 1.35 (figuur 5). Bij hectometreing 1.45 zijn minimaal 10 nesten van de blauwe reiger aangetroffen. Tijdens het veldbezoek waren op een aantal nesten blauwe reigers aanwezig. Het bosje met de blauwe reigerkolonie bevindt zich ten oosten van de sloot. In het DO zijn deze bomen niet opgenomen als te kappen bomen. De bomen tussen de weg en de sloot worden wel gekapt. Hierin zijn geen nesten aangetroffen.

Op de locatie bij hectometrering 1.35 zijn drie nesten van blauwe reigers aangetroffen. Één nest zit in een meelbes die wordt gekapt. Tijdens het veldbezoek waren blauwe reigers aanwezig op dit nest. De twee overige nesten zitten in bomen die niet worden gekapt maar staan wel naast de te kappen bomen.

Figuur 5: locaties van de blauwe reigersnesten zijn met een blauwe stip afgebeeld. De stip in het bosje bij hectometrering 1.45 betreft meerdere nesten. De rode stippen geven de te kappen bomen aan. Bron ondergrond: Geoserver.

Kenmerk BO-N-130003625

Effecten
De reiger is opgenomen als categorie 5 op de lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten van het voormalig Ministerie van LNV. Dit houdt in dat de nesten van deze soort niet jaarrond beschermd zijn mits uit een omgevingsscan blijkt dat in de directe omgeving voldoende alternatieven zijn. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven voor de blauwe reiger. Dit houdt in dat deze nesten voor de blauwe reiger niet jaarrond beschermd zijn. Wel moet rekening worden gehouden met het broedseizoen. Volgens de Flora- en faunawet mogen broedende vogels niet worden verstoord. De kap dient daarom buiten het broedseizoen (+/- 15 maart – 15 april) plaats te vinden. Dit geldt ook voor de bomen in de directe omgeving van deze kolonie.

Nader onderzoek
Aanbevolen wordt om nader onderzoek uit te voeren naar vier potentiële nesten op de volgende locaties:

1. De boom bij hectometrering 1.45
2. De boom bij hectometrering 3.2
3. In de populier bij hectometrering 5.35
4. De boom bij kilometrering 8.55

Alleen in geval van de populier (3) is in een te kappen boom een potentieel nest van buizerd of sperwer aanwezig. Bij andere locaties gaat het om bomen die gezien de ligging mogelijk alsnog door de aannemer worden gekapt (2) of waar in de directe omgeving (mogelijk) bomen worden gekapt, waardoor mogelijk negatieve effecten op de functionaliteit van het nest als jaarrond beschermde verblijfplaats optreden (1, 2 en 4).

In het nader onderzoek wordt gekeken of de nesten inderdaad worden gebruikt door vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het onderzoek naar gebruik van potentiële nestlocaties van jaarrond beschermde soorten vogels, wordt aanbevolen dit uit te voeren volgens het onderzoek beschreven in de soortenstandaard Buizerd (Ministerie EL&I, december 2011). Dit houdt in dat in de periode maart- half mei het plangebied 2x overdag wordt bezocht. Tussen de bezoeken zit minimaal 10 dagen.

mevr. N. Scheerder
Adviseur Ecologie